

## LAATDIENST APRIL 2024

Zingen naar bevrijding. Ken je het gevoel dat bij het zingen van een betekenisvol lied je jezelf opgetild voelde? Vrijer. Dat je ook lichamelijk dat voelt. Het kan in een woord zitten dat je treft of door de melodie dat je beweegt. Dat je bewogen wordt om wat je beweegt!

Vandaag wil ik delen, (zoals Louwra daar ook iets van heeft verteld) wat dat met mij gedaan heeft in mijn leven. Eerst die aangeleerde manier van bidden, zingen en dat voor jezelf

Eerste ervaring bidden voor het naar bed gaan. Knielen. Iets met god doet iets met rituele handelingen met je lijf. Handen samen, ogen dicht, hoofd neigen, knielen, zingen ik ga slapen ik ben moe. vast gebedje, ook voor het eten en dat samen. Kerk vond ik vooral saai en je moet stil zitten. 'Zit niet zo te draaien' siste mijn oma dan.

Alles met geloof zit toch vooral in je hoofd en dat god wil dat je goeie dingen doet. En vooral niet stout zijn, ondeugend, ongehoorzaam dat vindt god niet leuk, maar gelukkig is Jezus er en die vergeeft het weer.

Zingen in de kerk bracht me niet in beweging, bevrijdde mij niet al vond ik melodieën wel mooi en bij het horen van een orgel kwam er een soort geloofsgevoel wakker.

Ik hoorde de mensen stilzittend met gepaste gezichten zingen: weet je wat ze zongen? 'En zo danst in morgenlicht heel gods volk voor zijn aangezicht en slaat de harp en roert de trom in 's Heren heiligdom!' En dat werd gezongen met strakke hezichten. Geloof was vooral ernstig. Devoot. Je moest wel eerbiedig zijn.

Grammofoon: er kwamen platen in huis Porgy and Bess, heel andere muziek, spannend, Mahalia Jackson, Aritha Franklin die zongen ook over God en Jezus, maar heel anders: vrolijk, vol gevoel, emotioneel met een ander soort orgeltje en koortje erbij. op onze eerste tv zag ik ze ook heen en weer bewegen, ze zongen negrospirituals, ik zeg het 1 keer) ik kom daar op terug.

Paasmorgen: we moeten heel vroeg uit bed want we gaan naar Zeist, paasviering van de Hernhutters, de Broedergeemeente: daar begint de paas dienst op het kerkhof. Er zijn trompetten en ik zie Surinaamse donkere mensen al zingend en wiegend vanaf de graven vrolijk ritmisch in optocht naar de kerk, want 'nu de Heer is opgestaan, dan vangt het nieuwe leven aan! Een nieuw aantrekkelijk soort gelovige vrolijkheid, echte beweging, mooie trompetten in die stille ochtend. Dat zette zich vast bij mij. Zo iets moet het meer zijn. Naar God en elkaar toezingen in beweging!

Die spirituals, dat gevoel daar verlang ik naar. Ik wil ze zelf ook zingen

Een fragment wat ik wil noemen is: kwam allemaal heftig terug toen ik pastor werd in detentiecentrum bij Schiphol. In de kerkdiensten daar kwamen allerlei verschillende

zangtradities samen. En dat was spannend. Afrikaanse christenen zongen handplappens., wiegend met trommels 'Give me oil in my lamp keep me burning'. Maar dan zeiden de aziatische christenen uit Sri Lanka of Nepal: stil, dat is lawaai, en zij bogen zich in meditatief gezang en anderen knielden voor een ikoon. Allemaal om hulp van God in hun benarde situatie. De afrikanen zeiden: je moet, hoe moeilijk je het ook hebt, altijd met lofzang beginnen en daarna kunnen we bidden en vragen. De devotie, eerbied in stilte en die bewogen expressie en ritmische zang met de trommels, de djembe, het ontroerde me evenals de devotie stil biddend voor ikonen. Dat was anders dan wat ik bij witte pinksterkerken had meegemaakt. Dit voelde (het was mijn ervaring) meer van binnenuit. Doorleefd, doorvoeld en op een bepaalde manier haast losbandig! Ik ging het ook doen, meer en meer:

Al zingend kom je bij God in de buurt en dan weet je dat de Eeuwige jou al lang had gevonden!. En dan krijg je kracht om te doen wat gedaan moet worden.

We zongen daar altijd ook gospels. ze waren makkelijk mee te zingen. De kracht van gospels is dat de geloofsgemeenschap waar ze zijn ontstaan, een mengsel van witte, arme engelse kolonisten in het zuiden van N. Amerika gemengd met zwarte tot slaafgemaakten met Afrikaanse roots die in hun benarde onderdrukking ontdekten dat wat de bevrijding van het volkje Israël in onderdrukking in Egypte meemaakte en verlangde naar vrijheid, dat zij zich dat helemaal konden internaliseren alsof ze het zelf beleefden en dat ging ook zo met verhalen over Jezus en zijn vernederend lijden. Ze voelden zich erbij staan, ze voelden zelf de slagen en de pijn want zij wisten wat pijn was en hoe je kapotgemaakt wordt.

'Where you there when they crucified my lord?'

Was jij daar ook bij? Ja? Heb je ze gevoeld, die slagen? Vandaag proberen we dat ook. Zo'n eenzame stem van Emma 'amazing grace how sweet the sound' over genade die verbazingwekkend is, een oerbron van het evangelie. Dat lied is een witte gospel, want gemaakt door een Engelse zeeman die op slavenscheperen werkte, totdat zijn slavenchip averij opliep en hij zelf gevangen raakte in west Afrika en in een jaar daar bij de zwarte gemeenschap zich bekeerde 'That saved a wretch like me.' Het lied is heel bekend geworden en door zwarte kerken overgenomen, vooral door Mahalia Jackson. En wij zingen het straks bij de maaltijd.

Als wrakken die nieuw leven krijgen door het haastbrood en de beker van de bevrijding en in een grote kring naar elkaar toegericht gedenken dat we in naam van de Eeuwige opgericht mogen worden. drinken en eten en dan een klein lichtje, een 'little light' mogen zijn omdat zelfs een klein lichtje ver kan 'shinen'!

Ferdinand van Melle